Exam. Code: 0002 Sub. Code: 0118

2071

B.A./B.Sc. (General) Second Semester **Economics** Paper: Macro Economics

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

- I. Attempt any nine of the following:
 - a) What do you mean by macro economics?
 - b) Define supply price.
 - c) Distinguish between induced investment and autonomous investment.
 - d) What is meant by bank rate?
 - e) What is deficit financing?
 - f) Define liquidity trap.
 - g) What are the secondary functions of a bank?
 - h) What is meant by value of money?
 - i) What is recession?
 - j) Define fiscal policy.
 - k) What do you mean by stagflation?
 - 1) Give the assumptions of classical model.

 (9×2)

<u>UNIT - I</u>

- Explain Keynes psychological law of consumption. What are its Implications? (18) II.
- Define multiplier. Discuss its forward and backward operations. What are its III. (18)leakages?

UNIT-II

- "Supply creates its own demand." Explain the statement giving its implications. IV.
- Define effective demand. What are its determinants? What is its importance in V. Keynes theory of income and employment? (18)

UNIT - III

- Critically examine Fisher's Quantity theory of money. VI.
- "Interest is the reward for parting with liquidity." Critically examine the statement. VII. (18)

UNIT-IV

- What is demand pull and cost push inflation? Suggest measures to control VIII. (18)inflation.
 - What is monetary policy? Discuss the role of monetary policy as a stabilization IX. (18)policy.

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

(18)

नोट: किन्हीं <u>पाँच</u> प्रश्नों के उत्तर दें। प्रत्येक भाग (1-4) से एक-एक प्रश्न का चयन करें। प्रश्न-1 अनिवार्य है।

**_*_

- 1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों का उत्तर दीजिए:--
 - (क) समष्टि अर्थशास्त्र से आप क्या समझते हैं?
 - (ख) आपूर्ति मूल्य की परिभाषा लिखिए।
 - (ग) प्रेरित निवेश और स्वायत्त निवेश में अंतर स्पष्ट कीजिए।
 - (घ) बैंक दर से क्या तात्पर्य है?
 - (इ.) घाटे का वित्तपोषण क्या है?
 - (च) चलनिधि जाल की परिभाषा लिखिए।
 - (छ) बैंक के द्वितीयक कार्य क्या हैं?
 - (ज) पैसे के मूल्य से क्या तात्पर्य है?
 - (झ) मंदी क्या है?
 - (ञ) राजकोषीय नीति की परिभाषा लिखिए।
 - (ट) मुद्रास्फीतिजनित मंदी से आप क्या समझते हैं?
 - (ठ) शास्त्रीय मॉडल की धारणाएं बताइए।

भाग—1

- कीन्स के उपभोग के मनोवैज्ञानिक सिद्धान्तों की व्याख्या कीजिए।
 इसके प्रभाव क्या हैं?
- 3. गुणक की परिभाषा लिखिए। इसके अग्र और पश्च कार्यों की चर्चा कीजिए। इसके रिसाव क्या हैं?

<u>भाग--2</u>

- 'आपूर्ति अपनी मांग खुद बनाती है।' इसके प्रभाव बताते हुए कथन की व्याख्या कीजिए।
- 5. प्रभावी मांग की परिभाषा लिखिए। इसके निर्धारक क्या हैं? कीन्स के आय और रोजगार सिद्धांत में इसका क्या महत्व है?

भाग-3

- 6. फिशर के मुद्रा के परिमाण सिद्धांत का आलोचनात्मक परीक्षण कीजिए।
- 7. 'मुनाफा तरलता के साथ साझेदारी के लिए इनाम है।' कथन का आलोचनात्मक परीक्षण कीजिए।

भाग-4

- मांग पुल और लागत पुश मुद्रास्फीति क्या है? मुद्रास्फीति को नियंत्रित करने के उपाय सुझाएं।
- मौद्रिक नीति क्या है? स्थिरीकरण नीति के रूप में मौद्रिक नीति की भूमिका की विवेचना कीजिए।

**_*_

- ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1–4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ–ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
 - _*_*_
- 1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:-
 - (ੳ) ਮੈਕਰੋ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 - (ਅ) ਆਪੁਰਤੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ.
 - (ੲ) ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ.
 - (ਸ) ਬੈਂਕ ਦਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?
 - (ਹ) ਘਾਟਾ ਵਿੱਤ ਕੀ ਹੈ?
 - (ਕ) ਤਰਲਤਾ ਦੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ.
 - (ਖ) ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੰਮ ਕੀ ਹਨ?
 - (ਗ) ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 - (ਘ) ਮੰਦੀ ਕੀ ਹੈ?
 - (ਙ) ਵਿੱਤੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ.
 - (ਚ) ਖੜੋਤ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
 - (ਛ) ਸਨਾਤਨ ਮਾਡਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੱਸੋ.

ਭਾਗ−1

- ਕੇਨਜ਼ ਦੀ ਖਪਤ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ. ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ?
- ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ. ਇਸਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ. ਇਸਦੇ ਲੀਕ ਕੀ ਹਨ?

<u>ਭਾਗ–2</u>

- 4. "ਸਪਲਾਈ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਆਪ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ." ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਸਦਿਆਂ ਹੋਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ.
- ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ. ਇਸਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੀ ਹਨ? ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਕੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-3

- 6. ਫਿਸ਼ਰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰੋ.
- 7. "ਵਿਆਜ ਤਰਲਤਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਦਾਰੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਹੈ." ਬਿਆਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰੋ.

<u>ਭਾਗ-4</u>

- ਮੰਗ ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਧੱਕਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕੀ ਹੈ? ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਣ ਲਈ ਉਪਾਉ ਸੁਝਾਓ.
- ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਸਥਿਰਤਾ ਨੀਤੀ ਵਜੋਂ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ.

**_